

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,

faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

I

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PREKYBINĖS LAIVYBOS ĮSTATYMO NR. I-1513 2, 84, 86, 88, 89 STRAIPSNIŲ IR ĮSTATYMO PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, įvertinusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2020 m. rugsėjo 9 d. išvadą Nr. NV-2431, pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymo Nr. I-1513 2, 84, 86, 88, 89 straipsnių ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

Įstatymo projekto tikslas – nacionalines nuostatas suderinti su 2009 m. vasario 16 d. Tarybos direktyvos 2009/13/EB, įgyvendinančios Europos bendrijos laivų savininkų asociacijų (ECSA) ir Europos transporto darbuotojų federacijos (ETF) sudarytą susitarimą dėl 2006 m. Konvencijos dėl darbo jūrų laivyboje ir iš dalies keičiančios Direktyvą 1999/63/EB su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. sausio 23 d. Tarybos direktyva (ES) 2018/131, kuria įgyvendinamas Europos bendrijos laivų savininkų asociacijų (ECSA) ir Europos transporto darbuotojų federacijos (ETF) sudarytas susitarimas iš dalies pakeisti Direktyvą 2009/13/EB atsižvelgiant į 2006 m. Konvencijos dėl darbo jūrų laivyboje pakeitimus, kurie buvo padaryti 2014 m. ir kuriuos 2014 m. birželio 11 d. patvirtino Tarptautinė darbo konferencija (toliau – Direktyva 2009/13/EB), nuostatomis ir užtikrinti tinkamą 2006 m. Konvencijos dėl darbo jūrų laivyboje (toliau – MLC konvencija) nuostatų ir jos pakeitimų, patvirtintų 2018 m. birželio 5 d. Tarptautinės darbo organizacijos konferencijos 107-ojoje sesijoje, susijusių su garantijomis jūrininkams, t. y. jūrininkų atlyginimų ir kitų išmokų apsauga, kai jie yra laikomi nelaisvėje dėl piratavimo ar ginkluoto laivo plėšimo, įgyvendinimą.

Įstatymo projektu siūloma Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymą Nr. I-1513 (toliau – Įstatymas) papildyti sąvokomis „ginkluotas laivų plėšimas“ ir „piratavimas“, taip pat patikslinti sąvoką „laivo valdytojas“, kadangi pagal šiuo metu galiojančią teisinį reglamentavimą pastaroji neatitinka Direktyvoje 2009/13/EB ir MLC konvencijoje įtvirtintos laivo valdytojo apibrėžties.

Atsižvelgus į tai, kad jūrininkui, dirbančiam tik Šengeno erdvėje, jūrininko knygelė kaip kelionės dokumentas nėra būtina, o iš galiojančios Įstatymo nuostatos nėra aišku, ar jūrininkui turėti jūrininko knygelę yra privaloma, siūloma patikslinti Įstatymo nuostatą ir nurodyti, kad jūrininko knygelė išduodama jūrininko prašymu.

Įvertinus socialinės partnerės – Lietuvos jūrininkų sąjungos pateiktas pastabas dėl netinkamo 2007 m. Konvencijos dėl darbo žvejybos sektoriuje 18 straipsnio, atitinkamai ir 2016 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyvos (ES) 2017/159, kuria įgyvendinamas 2012 m. gegužės 21 d. Europos Sąjungos žemės ūkio kooperatyvų konfederacijos (COGECA), Europos transporto darbuotojų federacijos (ETF) ir Nacionalinių žvejybos įmonių organizacijų Europos Sąjungos asociacijos („Europêche“) sudarytas Susitarimas dėl 2007 m. Tarptautinės darbo organizacijos konvencijos dėl darbo žvejybos sektoriuje įgyvendinimo, priedo 16 straipsnio vertimo ir atlikus šios nuostatos vertinimą kitų Europos Sąjungos valstybių narių kalbomis, siūloma tikslinti Įstatymo 84 straipsnio 1 dalį, pagal kurią jūrininkui, įskaitant ir žveją, turėtų būti įteikiamas vienas iš darbo sutarties egzempliorių, bet ne darbo sutarties kopija.

Siekiant Įstatymo nuostatas tinkamai suderinti su Direktyvos 2009/13/EB ir MLC konvencijos nuostatomis, Įstatymo projektu siūlytina patikslinti Įstatymo 84 straipsnio 4 dalį ir nurodyti, kad laivo valdytojas sudaro sąlygas jūrininkui, prieš pasirašant darbo sutartį, ne tik susipažinti su sutarties nuostatomis, bet taip pat išnagrinėti darbo sutartį, pasikonsultuoti dėl joje esančių nuostatų ir laisvai su jomis sutikti.

Atsižvelgus į Įstatymo 88 straipsnio keičiamų dalių ir papildymų naujomis dalimis apimtį, minėtas straipsnis dėstomas nauja redakcija. Įstatymo 88 straipsnio 1 dalyje nurodoma, kad laivo valdytojas organizuoja jūrininko repatriaciją, o laivo valdytojui arba jūrininkui dėl pateisinamų priežasčių nutraukus jūrininko darbo sutartį pagal MLC konvencijos B2.5.1 gaires sukonkretinti atvejus, dėl kurių darbo sutartis gali būti nutraukta jūrininkui neprarandant teisės į repatriaciją.

Siekiant tinkamai užtikrinti jūrininkų socialines garantijas pagal Direktyvos 2009/13/EB ir MLC konvencijos nuostatas Įstatymo projektu tikslinama Įstatymo 88 straipsnio 2 dalis – nurodoma, kad sergantis jūrininkas išlaipinamas į krantą tik tame artimiausiame uoste, kuriame gali būti suteiktos reikiamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos arba yra galimybė repatriuoti jūrininką į jo nuolatinę gyvenamąją vietą, kai nustatoma, kad jūrininko sveikatos būklė tokia, kad jis gali keliauti.

Be to, siūloma papildyti Įstatymo 88 straipsnį ir 5 dalyje įtvirtinti neperkeltą Direktyvos 2009/13/EB nuostatą, pagal kurią laivo valdytojas ar jo atstovas privalo imtis priemonių, kad apsaugotų laive esantį susirgusių, sužalotų, mirusių ar žuvusių jūrininkų turtą ir grąžintų jį jūrininkams, o jų mirties atveju – jų artimiesiems giminaičiams.

Šiuo projektu siūloma papildyti Įstatymo 88 straipsnį nauja 11 dalimi, o Įstatymo 89 straipsnį išdėstyti naujai siekiant užtikrinti MLC konvencijos priimtų pakeitimų, susijusių su garantijomis jūrininkams, t. y. teise į repatriaciją, jūrininkų atlyginimų ir kitų išmokų apsauga, kai jūrininkai yra laikomi nelaisvėje dėl piratavimo ar ginkluoto laivo plėšimo, įgyvendinimą.

Kiti Įstatymo projekte atlikti pakeitimai – redakcinio pobūdžio.

Įstatymo projekto nuostatos Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, neprieštarauja, tačiau tiesiogiai jos nuostatų neįgyvendina.

Įstatymo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas nėra atliekamas.

Įstatymo projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje ir Susisiekimo ministerijos interneto svetainėje, kur visuomenė ir suinteresuotos institucijos 12 darbo dienų nuo paskelbimo galėjo teikti pastabas ir pasiūlymus. Iš visuomenės pastabų ar pasiūlymų negauta.

Įstatymo projektas buvo pateiktas išvadoms gauti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai, Lietuvos transporto saugos administracijai, Lietuvos laivų savininkų asociacijai ir Lietuvos jūrininkų sąjungai. Lietuvos transporto saugos administracija pastabų ir pasiūlymų neturėjo. Institucijų pastabos, kurios nebuvo priimtos ar į pastabas buvo atsižvelgta iš dalies, įvertintos derinimo pažymoje.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2020 m. rugsėjo 9 d. išvadoje Nr. NV-2431 pateiktos pastabos įvertintos, Įstatymo pakeitimo projektas darbo tvarka suderintas su išvados rengėju.

Įstatymo projektas 2020 m. rugsėjo 15 d. svarstytas tarpinstituciniame pasitarime, o 2020 m. rugsėjo 23 d. – Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarime. Įstatymo projektą numatyta svarstyti 2020 m. rugsėjo 30 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės posėdžio A dalyje.

Projektą parengė Susisiekimo ministerijos Vandens ir geležinkelių transporto politikos grupės (l. e. vadovo pareigas – Vidmantas Tamulis, tel. (8 5) 239 3941, el. paštas vidmantas.tamulis@sumin.lt) vyresnioji patarėja Virginija Šomkienė (tel. (8 5) 239 3921, el. paštas virginija.somkiene@sumin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymo Nr. I-1513 2, 84, 86, 88, 89 straipsnių ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas, 5 lapai.

2. Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymo Nr. I-1513 2, 84, 86, 88, 89 straipsnių ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 5 lapai.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymo Nr. I-1513 2, 84, 86, 88, 89 straipsnių ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.

4. Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymo Nr. I-1513 2, 84, 86, 88, 89 straipsnių ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 3 lapai.

5. Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymo Nr. I-1513 2, 84, 86, 88, 89 straipsnių ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto derinimo pažyma, 4 lapai.

6. Direktyvos 2009/13/EB ir Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymo Nr. I-1513 2, 84, 86, 88, 89 straipsnių ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto atitikties lentelė, 4 lapai.

7. Suinteresuotų institucijų išvados, 22 lapai.

Susisiekimo ministras

Jaroslav Narkevič